

Слободян О.П., Нецадим Л.П., Матияшук О.В.
ОЦІНКА ФАКТОРІВ НЕБЕЗПЕЧНОСТІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ
Національний університет харчових технологій
E-mail: Lena_mayam@mail.ru

Сучасна концепція допустимого ризику стверджує, що середовище перебування людини завжди є потенційно небезпечним, тому знання правил та їх неухильне дотримання не може гарантувати безпеку особі. Підвищення безпеки і зниження ризику до допустимого рівня може досягнути при неперервній освіті всіх категорій населення, починаючи від дошкільної освіти і закінчуючи післядипломною освітою.

Здоров'я – найбільша цінність суспільства та зокрема кожної людини. Наукові дані свідчать, що більшість людей при дотриманні ними правил гігієни та харчування мають можливість жити до 100 і більше років.

За останні десятиріччя загальний стан здоров'я населення України значно змінився, а саме:

- 10% «внеску» припадає на медичну допомогу низької якості та ефективності;
- 20% вплив на здоров'я несприятливої екологічної обстановки;
- 50% припадає на зміни, які створює сама людина своїм способом життя.

До цих 50% можна віднести такі чинники: моральне і психологічне навантаження, несприятливі умови праці, шкідливі звички, незбалансоване харчування, побутові умови, недотримання правил техніки безпеки, тощо.

Безпека людини на сьогоднішній день – це поняття, що відображає саму суть людського життя, її ментальні, соціальні і духовні надбання.

Виникає необхідність систематизувати знання з безпеки людини та навчити основам безпеки. В Національному університеті харчових технологій (НУХТ) автори провели опитування студентів різних спеціальностей (технологічних, механічних, економічних, енергетичних, технологів харчування, готельно-ресторанної справи) I-IV курсів щодо оцінки

небезпечних факторів для здоров'я людини. Студентам було запропоновано оцінити небезпечність для здоров'я 16-ти факторів, присвоюючи їм певні бали (від 1 до 16): найбільш небезпечному – 16, наступна оцінка – 15, 14, 13 і т.д. до останнього, який вважається найменш небезпечним і якому присвоюється 1 бал (Табл.1).

Таблиця 1.Статистична оцінка небезпечних факторів для людини

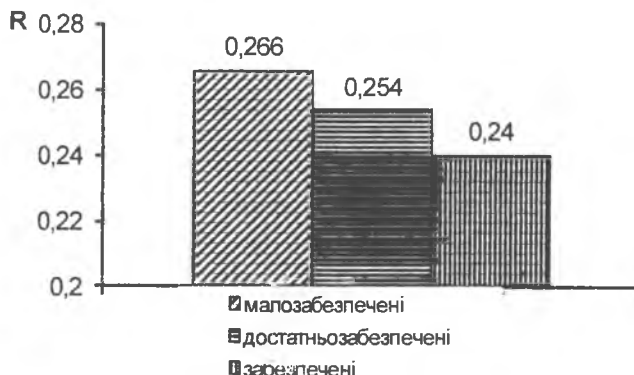
№п/п	Фактор	Оцінка в балах
1	Транспорт	3
2	Атомна енергетика	2
3	Вживання спиртних напоїв	8
4	Виробничі травми	7
5	Електро-магнітні випромінювання	1
6	Інфекційні захворювання	9
7	Паління	14
8	Медичні препарати	4
9	Наркотичні речовини	11
10	Побутові травми	5
11	Пожежі	6
12	СНІД	15
13	Стихійні лиха	16
14	Харчові отруєння	10
15	Екологічна обстановка	13
16	Інші фактори	12

Крім цього, автори провели анкетування серед студентів з метою встановлення шляхів підходу споживачів до вибору продуктів харчування.

За відповідями на питання анкети про доходи Вашої сім'ї виявилось, що 7% студентів відносять себе до малозабезпечених, 78% - до достатньо забезпечених, 15% - до забезпечених.

Зрозуміло, що неякісне та неповноцінне харчування несе в собі один із ризиків для здоров'я людини.

Питання анкети про місце купівлі, дату виробництва, термін та умови зберігання, кінцеву дату споживання продукту, вплив ціни, якості, розрекламованості товару та оформлення упаковки на вибір продукту, відвідування закладів швидкого харчування, вплив якості питної води на здоров'я людини, ступінь зацікавленості питаннями здорового харчування були розглянуті як фактори ризику. По кожному фактору обчислені середні ризики і середній рівень ризику по всіх факторах для кожної із трьох категорій студентів: малозабезпечені, достатньо забезпечені та забезпечені. Одержані результати представлені на діаграмі.

Опитування показали, що вагомими факторами, які можуть впливати на якість харчування студенти визначили склад продукції, виробника харчових продуктів та якість питної води.